

Harmien ter Beest-Hoornenborg,

geb. 4-11-1935,
woonde ten tijde van de oorlog
op 'Hoornenborg' aan de Buninkdijk.
Nu woonachtig in de Ormelstraat
te Aalten.

Harmien vertelt:

'Aan een bepaalde gebeurtenis denk ik vaak terug:

*Telkens als ik nu een boekhandel of bibliotheek
binnenga, denk ik terug aan de oorlog.
Het laatste half jaar van de oorlog geen school.
Ik was dol op lezen, maar had alle boeken al wel
tien keer gelezen. Soms kon ik nog wel eens bij
familie een boek lenen.*

*Maar er was niet veel voorradig. Van pure
navigiteit pakte ik dan de kinderbijbel maar.
Maar ja, die verhalen kende ik ook bijna allemaal.
En wat een veelheid en een keus heb ik nu in de
bibliotheek!*

*Op 'Goede Vrijdag' 30 Maart werd Aalten en ook
de Haart bevrijd!*

*We zagen vanuit huis eerst Duitse soldaten en
wat later Engelse soldaten over de spoorlijn lopen.*

In het voorhuis was verdriet:

*Op 21 Maart was mijn vader tijdens graaf-
werkzaamheden in Ulft door een bom getroffen.*

Op 24 Maart was de begrafenis in Aalten.

*De rouwdienst was in de timmerwerkplaats van
een oom.*

*Tijdens de rouwdienst vielen er in de buurt weer
bommen.*

*Alles heel verdrietig en "angstig" voor een
negenjarige!*

Moeder bleef achter met zes kinderen:

de oudste 14 jaar en de jongste een half jaar.

*Maar op de deel was er de verwachting van de
komende bevrijding.*

*Mijn broer, samen met buurjongens en de
onderduikers.*

*Hoe laat we wisten, dat we bevrijd waren,
dat weet ik niet meer.*

*'s Avonds allemaal in de keuken: twee
ondergedoken neven, drie Rotterdamse jongens,
die gevlucht waren vanuit Duitsland en al een
poos in een kippenhok op ons erf verbleven.*

*Ook drie gevluchte mongolen; dan een Pool en
Alex, een Rus.*

Buren liepen in en uit, iedereen had nieuws!

Maar ja, ik moest op tijd naar bed.

*Als 'buren' was er veel contact tijdens de oorlog.
Nieuws en vaak ook nepnieuws werd gauw
doorverteld.*

Vrij!**Vrij-zijn betekende voor mij:****Niet meer bang zijn!**

's Nachts geen overvliegende bommenwerpers meer en dat we in het donker naar de schuilkelder moesten.

Wat was ik altijd blij met een donkere stormachtige nacht. Dan vloegen er vaak geen vliegtuigen over.

Toch was ook moeder blij, toen ze zag, dat er zoveel onderduikers naar huis konden. Ze is uiteindelijk 98 jaar geworden en 55 jaar als weduwe geleefd.

Toch hebben wij een goede jeugd gehad. Moeder was een flinke, meestal opgewekte vrouw. Ze heeft ook altijd veel verteld over mijn vader: Johan Hoornenborg.

Wat betekende de kerk in die tijd voor mij, voor ons?

Hele, volle kerken! Als kinderen zaten wij dan op de treden van de preekstoel in de Oosterkerk. Het geloof en het naar de kerkgaan was voor mijn moeder een grote troost!

Hoe ging het na de bevrijding verder?

Hard werken op de boerderij door broer Jan Hoornenborg, samen met een neef van 23 jaar,.....én zuinig zijn!
Ook wij als jongere kinderen moesten op de boerderij flink meehelpen.
Maar ik kijk terug op een goede jeugd.

Vrijheid, vrij zijn! Betekent voor mij nog steeds: Geen angst hebben en dat er genoeg te eten is voor iedereen!

Maar dát hebben we toch niet bereikt in 75 Jaar!

Dit is in grote lijnen mijn verhaal, zo ik het heb ervaren, als negenjarige!

Het deed me wel wat om me er weer zo in te verdiepen.

Toch wel goed.'

Harmien ter Beest.